

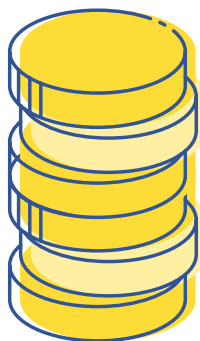
Jane Ibsen Piper

Den lille guide til

OPSPARING

Har du lidt for let ved at bruge de penge, du tjener? Og ville du ønske, du havde en større opsparing? Med denne bog lærer du at spare op ved hjælp af gode råd og brugbare redskaber. Gør opsparingen af dine penge til en leg ved hjælp af de strategier og sparetips, som denne lille guide er fuld af. Og få mere ud af dine penge.

muusmann
FORLAG

♣ FORLAGET PENGE

Jane Ibsen Piper

Den lille
guide til

OPSPARING

muusmann
FORLAG

♣ FORLAGET PENGE

INDHOLD

Forord	8
Introduktion til serien "den lille guide til privatøkonomi" ..	10
Introduktion til bogen	12
Hvem er jeg?	14
1. HVORFOR SKAL VI SPARE OP?	19
Tag magten over din økonomi (tilbage)	21
Hold det simpelt	23
Sæt pris på din tid	24
Få styr på de blinde vinkler	26
Slip ud af den hedonistiske trædemølle	27
2. HVORFOR ER DET SÅ SVÆRT AT SPARE OP?	31
Urhjernen i førersædet	33
Fokus på her og nu	34
Vanens magt	35
Frygt	36
Frygten for, at det er for sent	36
Frygten for at gå glip af noget	37
Frygten for et nyt, uoverskueligt projekt	38
Din pengehistorie	39
Hvad er en pengehistorie?	40

Find din pengehistorie	41
Skab en ny pengehistorie	41
Forbrugerkultur og reklamernes magt	43

3. OPSPARINGSTYPER	47
Kortsigtede opsparinger	49
Bufferopsparingen	49
Øremærket opsparing	50
Langsigtede opsparinger	51
Pensionsopsparingen	51
Børneopsparingen	51
Frihedsopsparingen	52
Gældsnedbringelse	54
Undgå ny gæld	55
4. OPSPARINGSMETODER	57
Brug mindre	59
Skriv det ned	60
Brug kontanter	61
Købestop	61
Minimalisme	63
Tjen mere	64
Sælg ting	64
Efteruddan dig	65
Få et ekstra job	66
Et nyt mindset	67

Det gode liv.	68
Drop sammenligningerne	70
Overvej, hvornår du har penge nok.	71

5. ØKONOMISTIGEN 75

Trin 1: Motivation	78
Trin 2: Overblik	78
Trin 3: Plan/budget	78
Trin 4: Systemer	79
Trin 5: Automatisering	79
Motivation	80
Find dit hvorfor.	80
Dit drømmeliv.	81
Lev efter dine værdier.	82
Overblik	83
Aktiver (det, du ejer)	83
Passiver (det, du skylder væk)	84
Forskellen mellem aktiver og passiver	85
Indtægter	86
Udgifter	86
Forøg forskellen mellem indtægter og udgifter	87
Plan/budget	88
Sådan laver du et budget.	89
Opfølgning på budgettet.	90
Systemer	91
Betal dig selv først.	92
Mange eller få konti.	93
Fælleskonti eller ej.	94

Automatisering	95
Træn din opsparingsmuskel	95
Fra forbruger til investor.	96
Genstart GPS'en.	97

6. HOLD FARTEN OG GEJSTEN 99

Sæt konkrete mål.	101
Gør det visuelt	102
Belønning.	102
Få familien med	103
Find nye fællesskaber	104
Hold farten	105
Stol på ketchupeffekten	106

7. SPARETIPS OG -TRICKS 109

Mad	112
Bolig	116
Transport	119
Vand	121
El.	123
Andre faste udgifter	126
Ferier	127
Børn	130
Engangsprodukter	133
Fester.	135
Gaver	136
Køb brugt og gør-det-selv	139

8. INTERVIEW	143
Gitte	146
Maria	150
Anders	153
Julie	158
Christina	161
 Afslutning	 166
 Tak	 168
 Referencer	 170
Bøger	170
Blogs	170
Kilder	171
 Ansvarsfraskrivelse	 172

FORORD

Af Mette Reissmann, vært på Luksusfælden,
tidl. MF (S) og medlem af Det Ethiske Råd

Vi påvirkes konstant og hele tiden. Af vores venner og familie. Af reklamer, og hvad andre gør, fx på de sociale medier. Sidstnævnte er virkelig slemt, da de data, der ligger til grund for at påvirke netop dig, er så mange, og det kræver meget for ikke at blive påvirket, bevidst eller ubevidst.

Hvilket selvbillede har vi som forbrugere? At vi har styr på det. Vi gør de rigtige ting. Men det gør vi jo ofte ikke. Vi vil ikke køre for stærkt, men vi gør det alligevel – en gang imellem. Det er vigtigt, at vi ikke falder uden for, hvad der er socialt acceptabelt i de grupper, hvor vi færdes. Derfor er det skamfuldt, hvis ikke vi har styr på vores økonomi, for det er vigtigt i vores samfund. Derfor taler vi heller ikke om det, før det er gået galt. Det skal ændres. Tal om tal. Også med dine børn. Glæden ved at købe noget, man selv har sparet op til, er stor. Eller for penge, man selv har tjent. Det gælder, uanset hvor gammel du er.

Vi søger anerkendelse hos forældre, venner, kolleger, naboer – derfor træffer selv kloge mennesker økonomisk dårlige beslutninger nogle gange. Det er vigtigt at forstå, fordi man kan undre sig over, at overgældsætning stadig forekommer.

Du kan spørge dig selv, når du træffer en beslutning om et køb: Er det en hurtig og intuitiv handling, eller er det en lang-

som og velovervejet beslutning? Hvis du kun tager beslutninger på mavefornemmelser og ikke er i stand til at udskyde dine behov, kan der være lang vej til en bedre og mere balanceret økonomi. Men det kan læres. Det kræver nye vaner og en øget bevidsthed om, hvad du bruger dine penge på. Du skal måske underkaste dig selv et købestop, som bogens forfatter med succes har gjort, eller få et andet job, hvor du tjener flere penge. Det er ikke nok, at man holder op med at købe colaer eller marsbarer, eller at man holder op med at ryge, hvis den rigtige, økonomisk bæredygtige løsning er at sælge huset. Store livsændringer gør en forskel – et andet job, en anden bolig eller en skilsmisse.

Du skal droppe de dårlige undskyldninger. De kommer, når dine handlinger ikke er i overensstemmelse med dit eget bedste, om det så gælder rygning, fede spisevaner, for lidt motion eller det at bruge for mange penge ... Uden de dårlige undskyldninger kan vi ikke leve med os selv. Men der er en vej ud. Læg dine vaner om, spar op. Du kan godt – selv i en lille økonomi – lægge penge til side hver måned. Når vi får succes med ikke at bruge penge, udløses en smule dopamin i hjernen, og vi føler os lykkelige. Prioritér dine drømme. Sæt dig realistiske mål.

Begynd i det små. For mange store adfærdsændringer vil bare medføre, at dine følelser blokerer for fornuften, og så bliver det ikke til noget. Få familien med og lær dine børn gode økonomiske vaner, allerede mens de er små. Det betaler sig. Læs bogen og bliv inspireret til at få et bedre liv i økonomisk balance gennem opsparing.

INTRODUKTION TIL SERIEN

“DEN LILLE GUIDE TIL PRIVATØKONOMI”

Missionen med denne serie af guider til privatøkonomi er at give alle danskere adgang til lettilgængelig litteratur om forskellige (vigtige) økonomiske aspekter. Og det på en måde, som er både vedkommende og inspirerende. Serien er tiltænkt helt almindelige danskere som du og jeg, der ønsker viden og sparring.

I bøgerne er samlet nyttig viden om specifikke emner, skrevet af en række forfattere, som er vidende inden for hvert deres respektive område. Serien spænder over et helt menneskeliv i økonomisk forstand og rummer således bøger om børneopsparring, privatøkonomi for børn og teenagere, privatøkonomi for unge voksne, opsparing, minimalisme, investering, fundamental analyse, teknisk analyse og pension. Hvis du vil vide mere om det store økonomiske felt, så er serien "Den lille guide til økonomi" et godt sted at begynde.

Guideformatet udspringer af et ønske om at bryde det store felt, som økonomi er, ned i mindre dele, der er lettere at overskue. Derved kan du som læser fokusere din energi på de områder, hvor du savner viden, og det er let for dig at gå uden om de emner, som du allerede har styr på eller tilstrækkelig viden om. Det er også tanken, at disse små guidebøger

skal være lette at have med på farten, i tasken eller i lommen. Måske har du en kort stund i toget og vil gerne bruge den på at blive klogere. Så vil disse guidebøger være lige ved hånden.

INTRODUKTION

TIL BOGEN

Når det gælder vores privatøkonomi, er det nemt at komme til at jagte de hurtige løsninger, drømmen om den store gevinst eller løftet om at tjene penge uden at løfte en finger. Men hvis du vil skabe en sund og robust økonomi, hvor penge ikke er den afgørende faktor i alle dine livsvalg, skal du først skabe et stabilt økonomisk fundament. Det gør du ved at have det lange lys på, når du tager økonomiske beslutninger. De valg, der i dag virker rare og nemme, kan give gevaldige økonomiske tømmermænd på den lange bane. Ja, kviklån og afdragsfrihed, jeg kigger på jer. Jeg vil gerne hjælpe dig til at se helheden i din økonomi, så du på den lange bane ender dér, hvor du gerne vil være.

I denne bog vil du ikke finde detaljerede opgørelser over, hvor mange procenter af din indkomst du skal bruge på bolig, mad, rejser eller opsparing. Derimod vil jeg tale for, at du holder din privatøkonomi helt enkel. Får styr på dine værdier, bruger dine penge dér, hvor de skaber stor glæde for dig og dine, og skærer alle andre udgifter væk. Så vil der, i de fleste økonomier, være penge tilovers til at spare op og investere for at nå dine mål.

Jeg vil introducere dig for 'økonomistigen', som er mit bud på, hvordan du skaber et stabilt økonomisk fundament under dit liv. Ved at gennemgå de enkelte trin på økonomistigen vil du ende et sted, hvor din økonomi er automatiseret i faste syste-

mer, så du kan bruge din tid på andre ting end at detaljestyre dine penge. Jeg vil ikke prøve at sælge dig hverken økonomisk frihed eller økonomisk uafhængighed. Begge dele lyder meget godt, men er for vage begreber til reelt at betyde noget. I stedet vil jeg gerne tilbyde dig økonomisk ro. Økonomisk ro kommer af at have set virkeligheden i øjnene, af at lægge en plan og arbejde sig stille og roligt i den rigtige retning.

Til slut vil jeg blot sige, at det hedder privatøkonomi af en grund. De valg, som jeg har taget i mit liv, er ikke nødvendigvis de rigtige for dig. Lad dine værdier styre, hvordan du bruger dine penge og indretter din økonomi. Jeg håber, at du vil tage imod de råd fra bogen, som du kan bruge, og tilpasse mine ideer, så de passer til dit liv. Jeg mener ikke, at vi er sat på jorden for at arbejde hele livet og bruge rub og stub eller for at leve det gode liv efter andres skabelon.

I bogens første kapitel vil jeg gennemgå, hvorfor det er vigtigt, at du tager magten over din økonomi tilbage og starter en opsparing.

HVEM ER JEG?

Jeg er uddannet jurist og har arbejdet inden for den finansielle sektor i de seneste 12 år, i skrivende stund som specialkonsulent i Finanstilsynet. Min viden om privatøkonomi stammer dels fra mit arbejde og dels fra mit ønske om at få så meget ud af mine egne penge som overhovedet muligt. Det betyder, at jeg har arbejdet intenst med at optimere min egen families privatøkonomi og samtidig har fået en masse venner, familie-medlemmer og bloglæsere med på ideen om en simpel og sund økonomi.

Det er vigtigt for mig at få mest muligt ud af alle ressourcerne i mit liv, både min tid, min energi og mine penge. Derfor er jeg meget fokuseret på kun at bruge mine penge dér, hvor de skaber den største værdi og lykke for mig og min familie. I januar 2014 besluttede jeg mig for et købestop, som helt ændrede den måde, hvorpå jeg tænker på penge og forbrug. Jeg gik fra at shoppe af vane til at blive meget bevidst om, hvilke ting i livet der er vigtige for mig – og shopping af nyt tøj eller ting til hjemmet var slet ikke med på listen.

På min liste over vigtige ting var derimod tid sammen med mine to drenge, David og Elias, deres far, Michael (min kæreste gennem de seneste 20 år) og vores udvidede familie. På listen var også

tid til at strikke, læse rigtig mange bøger samt undgå travlhed og stress for enhver pris. Fælles for alle punkterne på min liste var, at ingen af dem koster penge. Med den erkendelse i baglommen var det nemmere for mig at indrette et liv, der passede til mine værdier og min egen idé om, hvad det gode liv skal indeholde.

Det er vigtigt for mig, at der er fremdrift i min økonomi, at den går mod overskud og frihed, også selvom det til tider er med musedskridt. Og jeg vil gerne vise dig, hvad (gammeldags) sund fornuft og gode principper kan betyde for din økonomi. Det er svært at sælge sund fornuft i en tid, hvor jagten på den store, hurtige gevinst er i høj kurs. Men jeg vil nu alligevel gøre forsøget.

I bogen beskriver jeg blandt andet, hvorfor jeg mener, det er vigtigt at tage magten over sin privatøkonomi, at få fuldt overblik, styr på udgifterne og starte en opsparing. De fleste kender historien om haren og skildpadden, der løber om kap, og den snu, men langsomme skildpadde, som ender med at vinde kapløbet, fordi han stille og roligt bliver ved med at bevæge sig fremad. Jeg vil gerne være skildpadden i denne historie. Og ved at have indrettet min økonomi, som jeg beskriver her i bogen, arbejder jeg mig stille og roligt i den rigtige retning. Mod overskud på kontoen og økonomisk ro i sindet. Jeg håber, at jeg kan inspirere dig til at gøre det samme.

DEN LILLE GUIDE TIL OPSPARING

I *Den lille guide til opsparing* deler **Jane Ibsen Piper** ud af sine erfaringer med at tage magten over økonomien tilbage og kun bruge pengene dér, hvor det giver mening og glæde. Det kan være en udfordring at spare op, men ved at sætte fokus på de ting, der er vigtige for dig, bliver det meget nemmere. Minimalisme, købestop og bevidste livsvalg kan føre til overskud og økonomisk ro i sindet.

Bogserien "Den lille guide til privatøkonomi" udgives af Muusmann Forlag i samarbejde med Forlaget Penge og er en serie lettilgængelige lærebøger om investering og privatøkonomi i øjenhøjde og i et sprog, der er til at forstå. Er du ny i økonomiens univers, får du grundlæggende introduktioner og udførlige guider til at komme i gang. Er du erfaren, får du brugervenlige opslagsværker, som kan akkompagnere dig videre på din økonomiske rejse.

